

GEMEENTE
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

Beleid

Inventariseren, beheren en sanering van asbest met betrekking tot de gebouwen/objecten die in de vastgoedportefeuille van de gemeente Krimpen aan den IJssel door de afdeling Informatievoorziening en Vastgoed wordt beheerd.

Auteur: D.C. Hofman
Versie: 1.2 Definitief
Datum: 30-12- 2013

Historie

Versie	Datum	Auteur	Opmerkingen
1.0	28-10-2013	D.C. Hofman	concept
1.1	03-11-2013	D.C. Hofman	
1.2	16-12-2013	D.C. Hofman	
1.2	30-12-2013	D.C. Hofman	Definitief

Reviewers

Versie	Datum	Betrokkenen	Opmerkingen
1.0	03-11-2013	E. v/d Linden	Tekstuele en inhoudelijke opmerkingen
1.0	28-10-2013	M.	Tekstuele en inhoudelijke opmerkingen
1.0	28-10-2013	J. Bosman	Tekstuele en inhoudelijke opmerkingen
1.0	28-10-2013	W. Fassaert	Tekstuele en inhoudelijke opmerkingen

Datum vaststelling

Versie	Datum	Vaststeller	Opmerkingen
1.2	Januari 2014	MT/B&W	Wanneer vastgesteld dit delen met alle medewerkers/beheerders en gebruikers die hiermee te maken kunnen krijgen. En publiceren op www.krimpenaandenijssel.nl/beleid

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting	4
1. Aanleiding	5
2. Inventariseren, beheren en saneren	6
2.1 Inventariseren	6
2.2 Beheren	7
2.3 Saneren	7
3. Beoogd effect	8
3.1 Ingangsdatum	8
3.2 Financiën	8
3.3 Proceseigenaar/beleidsverantwoordelijke	9
3.4 Relaties met ander beleid	9
4. Uitvoering	10
4.1 Aanbesteding inventarisatie	10
4.2 Team Vastgoed altijd betrekken/informereren	10
4.3 Consequenties bij niet betrekken van team Vastgoed.....	10
4.4 Resultaat	10
4.5 Interne communicatie.....	10
4.6 Externe communicatie	11
4.7 Afspraken en regels	11
Bijlage:	13
1.Lijst gebouwen/objecten vastgoedportefeuille gemeente Krimpen aan den IJssel	14
2.Wat is asbest?	17
3.Soorten asbestinventarisatie	18
4.Matrix saneringsstrategie.....	20
5.Werkprocessen in stroomschema.....	21
6.Wet en regelgeving die van toepassing zijn bij asbest.....	25

Inleiding

Voorgestelde beleid

In het voorgestelde beleid wordt voor de gehele vastgoedportefeuille, gebouwen/objecten, van de gemeente Krimpen aan den IJssel de inventarisatie, beheer en saneringsstrategie vastgesteld. Beschreven wordt op welke wijze de afdeling Informatievoorziening en Vastgoed (InV) invulling geeft aan de asbestproblematiek.

Bouwbesluit 2012

Voor alle duidelijkheid gaat het in dit voorgestelde beleid *niet* om het bouwbesluit 2012, de uitvoering hiervan is in handen van de afdeling Ruimte. Voor de uitvoering zijn we als gemeentelijke organisatie, net als de burger en bedrijven, ook verplicht om aan het bouwbesluit 2012 te voldoen.

Voorwaarde inventarisatie en sanering

De inventarisatie en sanering moet door een bedrijf worden uitgevoerd dat gecertificeerd is en aan de vastgestelde norm - die is vastgesteld door Infomil, onderdeel van Rijkswaterstaat - voldoet. Na inventarisatie worden de gegevens per gebouw/object opgenomen in een nog in te voeren beheerplan. Vanuit dit beheerplan wordt de saneringsstrategie toegepast. De saneringsstrategie geeft het kader aan hoe moet worden omgegaan met sanering van asbest en op welk moment gesaneerd moet worden.

Uitvoering en implementatie

Uitvoering en implementatie van het voorgestelde beleid kan pas in praktijk worden gebracht na inventarisatie. Met de gegevens die uit de inventarisatie komen wordt een beheerplan opgesteld en aan de hand van het beheerplan wordt de sanering vastgesteld. In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de aanleiding tot het opzetten van een nieuw beleid. Hoofdstuk 2 geeft een korte toelichting op inventariseren, beheren en sanering van asbest. Hoofdstuk 3 gaat in op het beoogde effect, ingangsdatum en financiën. Hoofdstuk 4 behandelt de uitvoering, communicatie, afspraken en regels met betrekking tot het asbestbeleid.

Samenvatting

Team Vastgoed van de afdeling InV is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de gebouwen/objecten in de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Het inventariseren, beheren en saneren van asbest in de gebouwen/objecten is noodzakelijk om bij dagelijks onderhoud/beheer en bij groot onderhoud risico van asbestbesmetting te voorkomen. Waarmee voorkomen kan worden dat de gezondheid van de gebruikers van de gebouwen/objecten in gevaar komt.

Voorkomen asbestbesmetting

Deze beleidsnota beschrijft de te nemen maatregelen voor inventariseren, beheren en daar waar nodig te saneren van de gebouwen/objecten die in de gemeentelijke vastgoedportefeuille worden beheerd. Tevens moet team Vastgoed ingelicht/betrokken worden bij alle vormen van onderhoud/vervanging/sloop van alle gebouwen/objecten die in de vastgoedportefeuille worden beheerd. Zodat vanuit het beheerplan de informatie gegeven kan worden over de zorgvuldigheid en aan welke voorwaarden het onderhoud moet voldoen in verband met voorkomen van asbestbesmetting.

Nieuw beleid 2014

Voor 2014 is via nieuw beleid budget gevraagd om de inventarisatie te financieren. Inventarisatie is de eerste stap zodat de gegevens ingevoerd kunnen worden in een beheerplan. De inventarisatie betreft alle gebouwen/objecten die voor 1994 zijn gebouwd. In het beheerplan wordt per gebouw/object ingevoerd waar asbest is gebruikt en wat de status hiervan is. Aan de hand van het beheerplan wordt aangegeven op welk moment gesaneerd moet worden. In de matrix met de saneringsstrategie¹ wordt per situatie aangegeven of onmiddellijk of op een ander moment gesaneerd kan worden.

Kosten

De eventuele kosten voor de sanering worden uit de begroting en/of uit de kapitaalgoederen bekostigd, wanneer uit het beheerplan blijkt dat tijdens onderhoud rekening gehouden moet worden met asbest. Kosten die gemaakt moeten worden in verband met eventuele calamiteiten, omdat geen melding is gedaan aan de afdeling InV met betrekking tot onderhoud/verbouwing/sloop vallen hier buiten.

Onderwijs huisvesting

De huisvesting onderwijs is niet meegenomen, omdat in 2012 en 2013 reeds een asbestinventarisatie in deze gebouwen heeft plaatsgevonden. Onder 'de verordening huisvesting onderwijs' is beschreven op welke wijze de financiering moet worden aangevraagd met betrekking tot uitvoering van onderhoud aan en in deze gebouwen.

---

¹ Bijlage 4, Matrix saneringsstrategie

1. Aanleiding

Aanleiding opstellen asbestbeleid

De inventarisatie met betrekking tot aanwezigheid van asbest in de onderwijs huisvesting, op verzoek van de Tweede Kamer. En de constatering van aanwezigheid van asbest - tijdens de verbouwing - in De Tuyter. Deze twee genoemde zaken hebben bijgedragen aan het opstellen van een strategisch beleid voor het inventariseren, beheren en saneren van asbest in de gebouwen/objecten die in de gemeentelijke vastgoedportefeuille zitten. De vastgoedportefeuille van de gemeente Krimpen aan den IJssel wordt beheerd door team Vastgoed van de afdeling InV.

Gebouwen/objecten gebouwd voor 1994

De gebouwen/objecten, die het betreft, zijn de gebouwen/objecten die gebouwd of verbouwd zijn voor 1994. Vanaf 1994 is het verboden materialen te gebruiken die van asbest zijn gemaakt of waarin asbest is verwerkt.

Asbestinventarisatie bij sloop

De gemeentelijke organisatie heeft tot nu toe alleen een asbestinventarisatie laten uitvoeren bij gebouwen/objecten die gesloopt moesten worden. Bij sloop is een asbestinventarisatie verplicht (bouwbesluit 2012).

Voorkomen asbestbesmetting

Om te voorkomen dat de gemeente personeel/gebruikers/burgers blootstelt aan asbestbesmetting bij onderhoud of verbouwing van de gebouwen/objecten uit de vastgoedportefeuille is besloten een beleid te maken waarin is vastgelegd welke procedures gevolgd moeten worden. De procedures inventarisatie, beheer en sanering zijn uitgewerkt in bijlage 5, werkprocessen in een stroomschema.

Doelstellingen

Door de vastgelegde procedures te volgen moeten de hierna genoemde doelstellingen worden behaald.

Doelstelling(en)

1. Voorkomen van asbestverontreiniging/besmetting.
2. Het verwijderen van asbest op een verantwoorde manier.
3. De gebouwen/objecten die in de vastgoedportefeuille van de afdeling Informatievoorziening en Vastgoed (InV) worden beheerd garanderen van veiligheid en voorkomen van aantasting van de volksgezondheid door asbestbesmetting.
4. Blootstelling aan asbestvezels voorkomen en asbest zoveel mogelijk verwijderen uit de leefomgeving.
5. Beheerplan met daarin de verwerking van de gegevens die uit de inventarisatie - van gebouwen/objecten die gebouwd zijn voor 1994 en mogelijk verdacht zijn met betrekking tot gebruik van asbest - zijn gekomen.

2. Inventariseren, beheren en saneren

Op hoofdlijn wordt ingegaan op inventariseren, beheren en saneren. De uitleg over 'wat is asbest²', welke 'soorten van inventarisatie³' zijn er en de 'saneringsmatrix⁴' zijn toegevoegd in verschillende bijlagen. De werkprocessen, die betrekking hebben op inventariseren, beheren en saneren zijn tevens in aparte bijlagen in de vorm van stroomdiagrammen toegevoegd.

2.1 Inventariseren

In de inleiding is reeds aangegeven dat voor de onderwijs huisvesting en de Tuyter in 2012/2013 reeds een inventarisatie is uitgevoerd. Voor de rest van de gebouwen/objecten die in de vastgoedportefeuille van de gemeente zitten, is nog *geen* inventarisatie uitgevoerd. In verband met voorkomen van aantasting van gezondheid van medewerkers, gebruikers is het wenselijk om van alle gebouwen/objecten in kaart te brengen waar eventueel asbest is gebruikt.

Inventariseren

Het in kaart brengen is de eerste stap die genomen moet worden. Om het in kaart te brengen is inventarisatie nodig van alle gebouwen/objecten die voor 1994 gebouwd zijn. Inventarisatie is door de overheid toegewezen aan bedrijven die daarin gespecialiseerd en gecertificeerd zijn.

Certificering

Inventarisatie moet door een Deskundig Inventariseerden Asbest (een persoonscertificaat DIA)⁵ van een gecertificeerd bedrijf worden uitgevoerd, geheel volgens certificaat SC-540⁶, welke onder controle staat van SZW⁷. In de uitvraag aan de bedrijven die aan deze certificering voldoen wordt duidelijk aangegeven waar de rapportage, buiten de verplichte zaken, nog meer aan moet voldoen. Zoals het betrekken van alle gegevens/tekeningen die over het gebouw/object bij de gemeente Krimpen aanwezig en bekend zijn. Via de website www.ascert.nl is een register te raadplegen waarin de gecertificeerde ingeschreven moeten staan. In bijlage 3 wordt uitgelegd welke soorten van inventarisatie er zijn.

---

² Bijlage 2, Wat is asbest

³ Bijlage 3, Soorten van asbestinventarisatie

⁴ Bijlage 4, Matrix saneringsstrategie

⁵ Stichting Certificatie Asbest (Ascert) geeft de DIA certificaten af, certificaten zijn 3 jaar geldig. Stichting Ascert is aangewezen door de Minister van SZW en/of RvA geaccrediteerd voor het ASCERT-Persoonscertificaat DTA en DAV en hebben daarvoor een overeenkomst gesloten .

⁶ SC-540 geeft de richtlijn voor de inventarisatie aan

⁷ Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

2.2 Beheren

Na de inventarisatie is het van belang om alle gegevens onder te brengen in een beheersysteem.

Beheerplan

Team Vastgoed draagt zorg voor een juiste vertaling van de gegevens die uit de inventarisatie komen en per gebouw/object worden vastgelegd. Per gebouw/object wordt aangegeven hoe te handelen, wanneer onderhoud/verbouwing moet worden gepleegd, dit om asbestbesmetting te voorkomen. Het beheerplan geeft team Vastgoed inzicht bij welk gebouw/object men alert moet zijn bij onderhoud/vervanging/sloop. Daarom is het van belang om team Vastgoed altijd, bij onderhoud/vervanging/sloop van een gebouw/object, te betrekken/informeren.

Landelijk Asbestvolgsysteem⁸

Vanuit de Rijksoverheid is een Landelijk Asbestvolgsysteem in ontwikkeling. Wanneer over dit systeem meer bekend is wordt door team Vastgoed bekeken op welke manier hier eventueel aansluiting met onze eigen systemen gevonden kan worden.

Informatie Landelijk Asbestvolgsysteem

Als beheerder van de gebouwen/objecten kunnen we deelnemen in het door de Rijksoverheid opgerichte Landelijk Asbestvolgsysteem. Met het Landelijk Asbestvolgsysteem kunnen we als beheerder/eigenaar in de rol van opdrachtgever regie voeren op het volledige administratieve proces van asbestverwijdering -van het inventariseren tot en met het storten van het asbest. Het Landelijk Asbestvolgsysteem zorgt ervoor dat team Vastgoed en onze asbestketenpartners over actuele informatie beschikken en dat de wet- en regelgeving stapsgewijs worden gevolgd. Via de web applicatie (link) van het Landelijk Asbestvolgsysteem is het asbestdossier voor alle ketenpartijen beschikbaar. We kunnen de informatie ook beschikbaar stellen voor gebruikers van de panden en eventuele onderhoudsmonteurs. De asbestketenpartners zijn de bedrijven die gecertificeerd zijn om asbestinventarisaties en asbestsanering uit te voeren. De gecertificeerde bedrijven zijn verplicht om zich aan te sluiten bij het Landelijk Asbestvolgsysteem.

2.3 Saneren

Uit de inventarisatie moet blijken of van de geïnventariseerde gebouwen/objecten er al gesaneerd moet worden. In de matrix saneringsstrategie wordt (volgens richtlijnen die in den landen wordt gebruikt) aangegeven op welk moment ingegrepen moet worden om asbestbesmetting te voorkomen. De richtlijn wanneer gesaneerd moet worden per gebouw/object wordt in het beheerplan meegenomen. Het inzicht in de te saneren elementen in een gebouw/object kan op deze manier meegenomen worden in het jaarlijks en/of groot onderhoud.

---

⁸ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties> - publicatie 26-11-2013

3. Beoogd effect

Het beoogde effect is zorg dragen voor veiligheid van gezondheid binnen en buiten de gebouwen/objecten die in de vastgoedportefeuille van de gemeente Krimpen aan den IJssel worden beheerd. Door het vastleggen van gegevens in een beheerplan wordt de mogelijkheid gecreëerd om voor aanvang van de onderhouds-/renovatie-sloopwerkzaamheden maatregelen te treffen om asbestverontreiniging en risico's voor volksgezondheid te voorkomen. Het beheerplan geeft inzicht in de rapportages die aanwezig zijn en welke vormen van sanering zijn afgesproken voor het betreffende gebouw/object. De saneringsstrategie moet helder en duidelijk zijn voor de medewerkers van de gemeente Krimpen aan den IJssel, beheerders, gebruikers en organisaties van de gebouwen/objecten.

3.1 Ingangsdatum

Na besluitvorming door het college van Burgemeester en Wethouders wordt dit beleidsstuk van kracht.

Implementatie

Via nieuw beleid is budget aangevraagd zodat in 2014 gestart kan worden met de inventarisatie. De inventarisatie is de aanloop naar implementatie van het beleid. Om het beleid te implementeren worden de inventarisaties in een beheerplan ingevoerd. Per gebouw/object wordt verslag gelegd van de uitgevoerde inventarisatie.

Evaluatie

Eind 2014 moeten alle gebouwen/objecten van voor 1994 geïnventariseerd zijn en zijn ingevoerd in het beheersysteem. De opzichter Vastgoed en accountmanager Vastgoed kunnen aan de hand van het beheersysteem jaarlijks rapporteren over de uitgevoerde saneringen.

Aanpassing beleid

De publicaties vanuit het Rijk die invloed hebben op het beleid worden met in achtneming van het termijn die vanuit het Rijk hieraan wordt verbonden in het beleid aangepast. De beleidsmedewerker facilitair wordt over aanpassingen geïnformeerd via een abonnement op de nieuwsbrief van www.infomil.nl⁹.

3.2 Financiën

Voor 2014 is budget aangevraagd ten behoeve van inventarisatie van alle gebouwen/objecten die vallen binnen de termijn van; gebouwd voor 1994. Om het beheer van de gebouwen/objecten goed in kaart te brengen is een asbestinventarisatie nodig.

De schoolgebouwen en het ontmoetingscentrum De Tuyter zijn hier niet in meegenomen, omdat in 2012 en 2013 reeds een asbestinventarisatie in deze gebouwen heeft plaatsgevonden.

---

⁹ Rijkswaterstaat – Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Onder 'de verordening huisvesting onderwijs' is beschreven op welke wijze de financiering moet worden aangevraagd met betrekking tot uitvoering van onderhoud aan deze gebouwen.

3.3 Proceseigenaar/beleidsverantwoordelijke

Afdeling InV, team Vastgoed is proceseigenaar van het uit te voeren asbestbeleid. De beleidsverantwoordelijke is de beleidsmedewerker facilitair.

3.4 Relaties met ander beleid

Kadernota Vastgoed

De kadernota Vastgoed, is bedoeld om de rollen en verantwoordelijkheden met betrekking tot gemeentelijk vastgoed te borgen en maximale transparantie te verschaffen in geldstromen en (werk)processen. Het proces voor inventariseren, beheren en saneren van asbest is hier een onderdeel van.

Inkoopbeleid

Professioneel en duurzaam inkopen, aanbesteding van inventarisatie en sanering volgens het inkoopbeleid.

Verordening huisvesting onderwijs

Verordening huisvesting onderwijs, met betrekking tot huisvesting van het onderwijs binnen de gemeente Krimpen aan den IJssel, valt onder afdeling Samenleving.

4. Uitvoering

4.1 Aanbesteding inventarisatie

Afdeling InV, team Vastgoed contracteert volgens het inkoopbeleid van de gemeente Krimpen aan den IJssel een onderneming die voldoet aan de certificaat eisen vastgesteld door Ascet¹⁰ om de gebouwen/objecten te inventariseren. Team Vastgoed stelt een beheerplan op en draagt zorg voor de sanering zoals die is voorgesteld in de saneringsstrategie.

4.2 Team Vastgoed altijd betrekken/informereren

Team Vastgoed moet altijd worden betrokken bij onderhoud en verbouwingen van gebouwen/objecten die in de vastgoedportefeuille van de gemeente Krimpen aan den IJssel worden beheerd. Vanuit het beheerplan kan sanering worden meegenomen in het gewone onderhoud of meerjarenonderhoud dat vanuit de kapitaalgoederen wordt aangedragen.

4.3 Consequenties bij niet betrekken van team Vastgoed

Het niet betrekken van het team Vastgoed bij onderhoud en verbouwing zou kunnen resulteren in asbestbesmetting. Kosten die hieruit voortkomen - het niet betrekken van team Vastgoed - vallen niet onder het gewone onderhoudsbudget of meerjarenonderhoud vanuit de kapitaalgoederen. De afdeling die opdracht heeft gegeven is vanaf dat moment verantwoordelijk en draagt zorg voor financiering voor de kosten die gemaakt moeten worden ten behoeve van het oplossen van de asbestbesmetting en sanering.

4.4 Resultaat

De saneringsstrategie - die voorgesteld is in het beleid - wordt door alle partijen toepast, waardoor de veiligheid en gezondheid binnen en buiten de gebouwen/objecten die in de vastgoedportefeuille van de gemeente Krimpen aan den IJssel worden beheerd is geborgd. Het voorkomen van gevolgschade door asbestverontreiniging. En het voorkomen van gebruikers, burgers en medewerkers bloot te stellen aan asbestbesmetting.

4.5 Interne communicatie

Betrokkenen zoals medewerkers, gebruikers en beheerders informeren over de inventarisatie en een terugkoppeling over wel of niet aanwezig zijn van asbest. In de communicatie vermelden welke onderdelen (bijvoorbeeld achter plafonds) niet zijn geïnspecteerd en waarbij alertheid gewenst is bij aanpassingen aan deze specifieke plaatsen/ruimten. Beheerders en gebruikers van de gebouwen/objecten, die in de vastgoedportefeuille van de gemeente Krimpen zitten, wijzen op het betrekken en informeren van team Vastgoed (accountmanager/opzichter vastgoed) bij onderhoud/verbouwing. Na vaststelling van dit beleidsstuk is het van belang om dit in de gehele gemeentelijke organisatie bekend te maken. Dit gebeurt via een bericht op het Intranet en via Yammer.

---

¹⁰ Stichting Certificatie Asbest

Tevens worden de beheerders van de gebouwen/objecten van het beleid op de hoogte gebracht.

4.6 Externe communicatie

Externe communicatie naar burgers wordt door de afdeling Communicatie in overleg met team Vastgoed gedaan. Zodat alle middelen, die de afdeling Communicatie ter beschikking heeft met betrekking tot het informeren, ingezet kunnen worden. In verband met het voorkomen van paniek moet zorgvuldig worden omgegaan met de communicatie naar de buiten. Externe communicatie gaat met name over onmiddellijke sanering in verband met mogelijke asbestbesmetting en gevaar voor de volksgezondheid.

Via de website www.krimpenaandenijssel.nl/beleid is het beleid op te vragen en in te zien door externe partijen.

4.7 Afspraken en regels

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt afgesproken dat de afdelingen bij onderhoud/verbouwing, van de huisvesting/object die ze in gebruik hebben, altijd contact opnemen met team Vastgoed van de afdeling InV. Team Vastgoed adviseert over de te nemen stappen om de werkzaamheden op de juiste manier uit te voeren zodat eventuele asbestbesmetting wordt voorkomen.

Vanuit de Rijksoverheid is de grens bepaald voor het nu nog aanwezige asbest van voor 1994. Op grond van het Asbestverwijderingsbesluit en het Arbeidsomstandighedenbesluit is het verplicht om een asbestinventarisatie, conform SC-540, uit te laten voeren als voorafgaand aan werkzaamheden het vermoeden van asbest bestaat. Bij gebouwen/objecten ouder dan 1994 bestaat er altijd een vermoeden van aanwezigheid van asbest.

- Het asbest moet altijd worden verwijderd voordat wordt begonnen met renovatie- of sloopwerkzaamheden.
- Als asbestvezels makkelijk kunnen vrijkomen, bijvoorbeeld door beschadiging of verwerking, moet het asbest worden gesaneerd.
- Asbestverwijdering aan een natuurlijke onderhoudstermijn verbinden.
- Alleen gecertificeerde personen en bedrijven mogen in risicovolle situaties asbest verwijderen.

Een aantal veel voorkomende (routinematige) werkzaamheden met een verwaarloosbaar risico voor mens en milieu zijn uitgezonderd van de asbestinventarisatieplicht.

Het gaat om:

- Werkzaamheden bij bouwwerken en objecten met een bouwjaar na 1 januari 1994.
- De verwijdering van water-, gas-, rioolleidingen en mantelbuizen, voor zover zij deel uitmaken van het ondergrondse gas-, water- en rioolleidingnet.
- Het verwijderen van geklemde hecht gebonden vloerplaten onder verwarmingstoestellen.
- Het verwijderen van beglazingskit verwerkt in de constructie van kassen.
- Het verwijderen van pakkingen uit verbrandingsmotoren.

- Het verwijderen van pakkingen uit procesinstallaties en verwarmingstoestellen met een nominaal vermogen lager dan 2.250 KW.

Het advies is om deze werkzaamheden door een SC-530 gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf te laten verwijderen.

In een aparte bijlage 6¹¹, wordt vermeld met welke wetten en regelgeving rekening gehouden moet worden.

---

¹¹ Bijlage 6, Wet en regelgeving die van toepassing zijn bij asbest

Bijlage:

1. Overzicht gebouwen/objecten met bouwjaar
2. Wat is asbest
3. Soorten van asbestinventarisatie
4. Matrix saneringsstrategie
5. Werkprocessen in stroomschema
6. Wet en regelgeving die van toepassing zijn bij asbest

Gebruikte bronnen

1. www.ascert.nl
2. <http://www.asbestenbouw.com/nieuws/20130506-nen-2991-onderzoek-vaak-onnodig>
3. www.infomil.nl
4. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties>

1. Lijst gebouwen/objecten vastgoedportefeuille gemeente Krimpen aan den IJssel

	bouwjaar
Huisvesting eigen organisatie	
Raadhuisplein 2, Raadhuis	1967
Stormsweg 9, Dienst Openbare Werken	1990
Strategisch vastgoed	
Poldersedijk 16a, Woning	1900/2004
Stormpolderdijk 5, Woning	1922
Stormpolderdijk 9, Woning	1900
Noord 102, Dierenasiel	
Verbindinsweg 42, Manege + woonhuis,	1969/1970
Industrieweg 13, Bedrijfshuisvesting Connexion	1974
Boveneindselaan 23, Bedrijfswoning	1977
Overig vastgoed	
Albert Schweitzerlaan 12, Kiosk/wachtruimte busstation,	1993
Slikslootstraat 0, Gebouw Havenmeester,	
Nieuwe Tiendweg 19, Brandweerkazerne	1956/1999
IJsseldijk 232, N.H. Kerktoren,	1885
IJsseldijk 0, Monumentale begraafplaats,	
IJsseldijk 296, Woning	1900
IJsseldijk 298, woning en Depot museum Stal en schuur (in de verkoop)	1900
Stormsweg 11, Huisvesting N.V. MAK	1979??
IJsseldijk 144, Aula en berging Begraafplaats IJ'dijk,	1900
Tiendweg 47, Aula Begraafplaats Waalhoven	1980
IJsseldijk 82 Stal/nachtverblijf en stroschuur Kinderboerderij,	1950/1980/1995
IJsseldijk 84 woning Kinderboerderij	1900
Middenweteringpark, Schuilhut hertenkamp	
Maatschappelijk vastgoed	
<u>Gebouwen Sport, Recreatie en Cultuur</u>	
Nachtegaalstraat 8, Ontmoetingscentrum De Tuyter,	
bestuur nutsdepartment krimpen aan den ijssel	1982
stichting lokale omroep krimpen aan den ijssel	1985
vof horeca exploitatie de tuyter	1985/2002
Bibliotheek	1980

Bibliotheek	1982
Elckerlyc 1, cafeteria	1991
Krimpenerbosweg 2a, Sporthal De Boog,	1998
Krimpenerbosweg 2b kantine	1998
Groenendaal 5, Gymzaal Groenendaal	1980
Da Capo 6 ipv Una Corda 34, Gymzaal Una Corda	1973
Populierenlaan 1, Sportzaal De Populier	1974
Populierenlaan 1, Volkstuinen	1974/1980
Tuinstraat 25 a, Gymzaal Tuinstraat	1981
Dr. Thijsselaan 20, Gymzaal	2004
van Ostadelaan 4, Zwembad	1974/1989/1996
Van Ostadelaan 4a, Cafe bij zwembad	1990
Tuinstraat 43, Muziekschool	1980/1994
Kerkdreef 31a, Clubgebouw TCK	1969
Groenendaal 7, Clubgebouw Treffers	1980
Driekamp 5, Verenigingsgebouw KOAG	1977/1990
Driekamp 7, Verenigingsgebouw MHCK,	1977
IJsseldijk 312, Streekmuseum	1900
Krimpenbosweg 6?, Tennisvereniging Langeland (gebouw nvt)	1990
(gebouw nvt), Voetbalver. DCV	1970
Gebouwen Onderwijs (economisch claimrecht gemeente)	
Boezemdreef 1, Comenius College	1965/2001
Driekamp 4, Krimpenerwaard College	1965/1995/2003
Driekamp 4, Krimpenerwaard College	1988/2004
Memlingstraat 2, Rudolf Steinerschool	1959/1999
Hyacint 1a, De Wegwijzer	1974/1994/2000
Tuinstraat 25 (dep.), Het Kompas	1981
Nieuwe Tiendweg 15, Het Kompas	
Buys Ballotsingel 45, Joh.Calvijnsschool,	2004/2008
Vijverlaan 513, Jac. Koelmanschool	1975
Kerkdreef 4, Adm. de Ruyterschool	1972/1993/1996/1998/2003
Da Capo 4 (24 kl. School), Het Octaaf	1973/2007
Una Corda 34 (24 kl.school), Het Mozaiek	1973
Berk 2, Obs De Paperclip	1972/1994
Ouverturelaan 105 (dep.), Obs Kortland,	2001
Jozef Israelsstr. 2, Obs Kortland	1963
Wielerbaan 17, Obs De Fontein	1965/2007
Wielerbaan 17, Obs De Fontein noodgebouw	2011

<i>Diverse noodgebouwen nog op te nemen</i>	
Gebouwen Jeugd en Welzijn	
Staccato 9a, KDV De Goudvis	1974
Groenendaal 3, KDV De Goudvis	1992/1996
Populierenlaan 1a(semi perm.), NSO De Golf	1998/2006
Da Capo 4, NSO	1973/2007
Ouverturelaan 101-103, KDV De Goudvis/NSO De Golf	2001
Krimpenerbosweg 1, Jongeren centrum Big Bear	1998
Groenendaal 5, Gebouw 't Onderdak	1980
JJMh	
De Brug	
Jeugdnatuurwacht	
Speel-o-theek	
YMCA	
Meerkoetstraat 81, Gebouw Stichting UMAM	1960

IJsseldijk 363, bedrijfswoning en opslagruimte/distributie (voormalig tuincentrum)	1904/1910/1920/1950
Vicenza 2 clubhuis met opslag/magazijn ("pv vriendschap": duivenvereniging) zelf huisnr 3	1975
Vicenza 5 clubhuis "de vogelvrienden"	2011

2. Wat is asbest?

Wat is asbest?

Op de website van www.infomil.nl het kenniscentrum van Ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt een verklaring gegeven dat asbest een verzamelnaam is voor zes in de natuur gevormde materialen met een vezelstructuur.

De asbestvezels zijn onder te verdelen in twee hoofdgroepen:

- De spiraalvormige of serpentineachtige, waaronder chrysotiel (ofwel witte asbest)
- De rechte of amfiboolachtige, waaronder crodioliet (blauwe asbest), amosiet (bruine asbest), anthophylliet (geel), tremoliet (grijs) en actinoliet (groen).

De witte asbest is in ruim 90% toegepast. De bruine en blauwe asbest (samen 10%) zijn in substantiële hoeveelheden in allerlei producten toegepast.

Alleen aan de kleur van ruwe asbest kan men zien tot welke soort het asbest behoort. Wanneer het materiaal verwerkt is kan alleen laboratoriumanalyse nog uitsluitel geven. In Nederland is asbest verwerkt tot asbestcementproducten zoals, golfplaten en waterleidingbuizen. Mineralen werden toegepast in rem- en frictiemateriaal, als isolatiemateriaal, hittebestendig textiel, in brandwerende platen, in onderlagen van vloerbedekkingen en in pakkingen en filters van chemische- en voedingsmiddelen industrie. Geschat wordt dat er zo'n 3.500 producten zijn waarin asbest is verwerkt.

Over welke soorten wordt gesproken bij sanering?

Soorten waar het meest over wordt gesproken en waarin de strategie van sanering naar wordt verwezen zijn hecht gebonden asbest en losgebonden (niet hecht gebonden) asbest. Van beide soorten wordt in een matrix een voorstel gemaakt hoe om te gaan met sanering bij het aantreffen van deze soorten van asbest

3. Soorten asbestinventarisatie

Welke soorten van asbestinventarisatie kunnen worden uitgevoerd bij een onderzoek naar aanwezigheid van asbest in een gebouw/object?

Het uitvoeren van de asbestinventarisatie wordt uitgevoerd door een opgeleide deskundige die werkzaam is bij een gecertificeerd bedrijf volgens SC-540 norm. De asbestinventarisatie geeft duidelijkheid of asbest aanwezig is in een gebouw/object, om welke soort asbest het gaat, op welke plekken de toepassingen zich bevinden en de staat van het materiaal. Tijdens de inventarisatie wordt een risicobeoordeling uitgevoerd waarbij gekeken wordt naar het potentiële risico voor de gebruikers van het gebouw/object. Op basis van deze informatie kan volgens de matrix met saneringsstrategie de te volgen sanering worden bepaald.

In de asbestinventarisatie wordt conform SC-540 het volgende onderscheid aangebracht:

- Type A - *direct waarneembare asbest, asbesthoudende producten, asbestbesmet materiaal of asbestbesmette constructieonderdelen*
Het gaat om een visuele inspectie (inclusief licht destructief onderzoek) in combinatie met monsternamen van asbestverdachte materialen, beoordeling van de staat en omvang van de toepassing, bepalen van potentiële risico en laboratoriumanalyse van de materiaalmonsters en rapportage. Bij klachten- en mutatieonderhoud volstaat meestal een type A-inventarisatie. Voorbeeld: het verwijderen van een enkel vloerzeil of een enkele vensterbank en er geen vermoeden is van niet-waarneembare asbest.
- Type B - *niet-direct waarneembaar asbest, asbesthoudende producten, asbestbesmet materiaal en/of asbestbesmette constructieonderdelen*
Asbestinventarisatie type B is een aanvulling op type A. De aanvulling voor inventarisatie van type B is het gevolg van een redelijk vermoeden die blijkt uit de asbestinventarisatie type A. Asbest wordt met destructief onderzoek opgespoord, waarbij de bouwkundige integriteit van het gebouw of constructie wordt aangetast. Hiermee worden ook de niet-zichtbare asbestverdachte toepassingen op het moment dat sprake is van sloop of strippen onderzocht. Hierbij gaat het met name om toepassingen in fundering of constructie van een gebouw.
- Type 0(nul) - *bepaalde inventarisatie voorafgaand aan een risicobeoordeling NEN2991*
Vooraf aan risicobeoordelingen, conform NEN2991, in gebouwen, constructies of objecten in bewoonde/gebruikte staat die niet zullen worden gesloopt, volstaat een beperkte, uitsluitend op visueel onderzoek gebaseerde inventarisatie van asbesthoudende materialen. Type 0 inventarisatie wordt uitsluitend uitgevoerd indien er voor het betreffende bouwwerk/object geen type A of type G inventarisatie beschikbaar is, terwijl er redenen zijn om op korte termijn een NEN2991 risicobeoordeling uit te voeren. Het onderzoek wordt uitgevoerd om te kunnen beoordelen of gebruikers en derden in gebouwen, woningen, constructies, objecten en leegstaande bouwwerken het

risico lopen om aan asbest te worden blootgesteld als er een vermoeden is dat in het verleden asbesthoudende materialen zijn verwerkt.

Type G - *inventarisatie gericht op het gebruik van het gebouw*
Type G is een asbestinventarisatie die gericht is op het beheersen van asbest in een gebouw. Het is een uitbreiding op een volledige asbestinventarisatie type A. Het volledig inventariseren van alle direct waarneembare asbest in een bouwwerk/object betekent dat alle ruimten worden onderzocht. Van elke ruimte moeten de vloer, de wanden en het plafond onderzocht worden. Kruipruimte die betreedbaar is voor de onderzoeker valt net als, de buitengevels, het dak, de schoorsteen en de gebouwinstallaties onder het onderzoek. Type G asbestinventarisatie omvat een risicobeoordeling met betrekking tot de gebruikssituatie en het opstellen van een asbestbeheerplan.

Bij alle asbestinventarisaties geldt, wanneer uit de risicobeoordeling blijkt dat er sprake is van blootstelling aan asbestvezels, dit direct gemeld moet worden aan de opdrachtgever. De ruimte waar de besmetting heerst wordt afgesloten en voor gebruik verboden. Het asbesthoudend materiaal of het asbeststof dat de besmetting veroorzaakt, moet verwijderd worden en de ruimte schoongemaakt van asbestvezels.

Welke vorm van sanering wordt geadviseerd per incident?

In de matrix met saneringsstrategie wordt per situatie aangegeven welke vorm van sanering wordt geadviseerd uit te voeren. Daar waar in de saneringsstrategie wordt aangegeven, punt 3, 'eventueel isoleren' wordt bedoeld het gebied waar asbest in is verwerkt door middel van andere materialen veilig stellen. De geïsoleerde delen die geen gevaar opleveren, het beste aan een natuurlijk moment van onderhoud te koppelen. Bij punt 4 wordt met locaties waar mechanische beschadigingen makkelijk kunnen optreden, bijvoorbeeld een brandwerende plaat op een deur waar dagelijks fietsen tegenaan staan, botsen bedoeld.

Schoolgebouwen

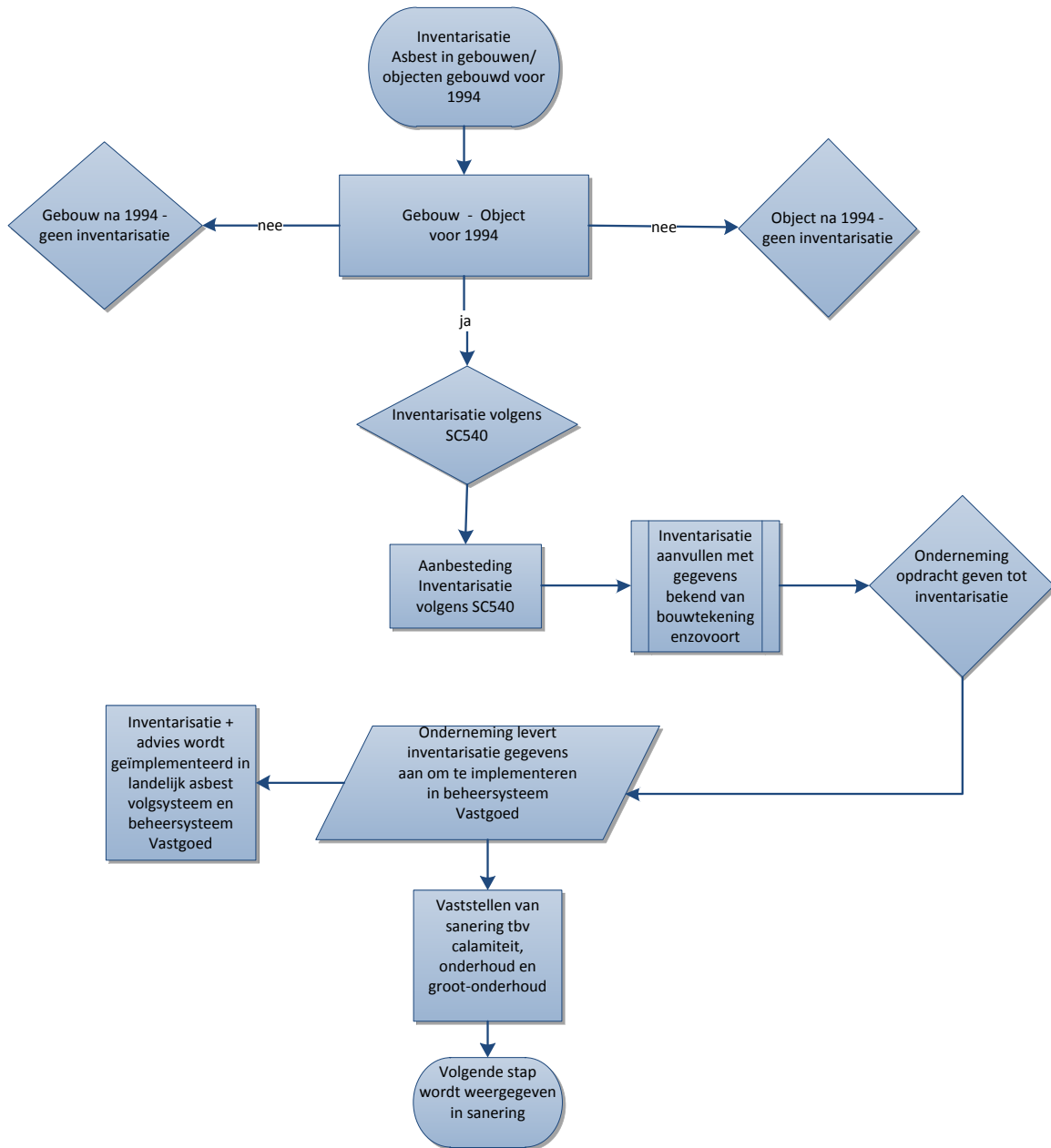
De schoolgebouwen binnen de gemeente Krimpen aan den IJssel hebben volgens de opdracht van de Rijksoverheid de asbestsituatie in hun schoolgebouwen geïnventariseerd. (rapportages 2013).

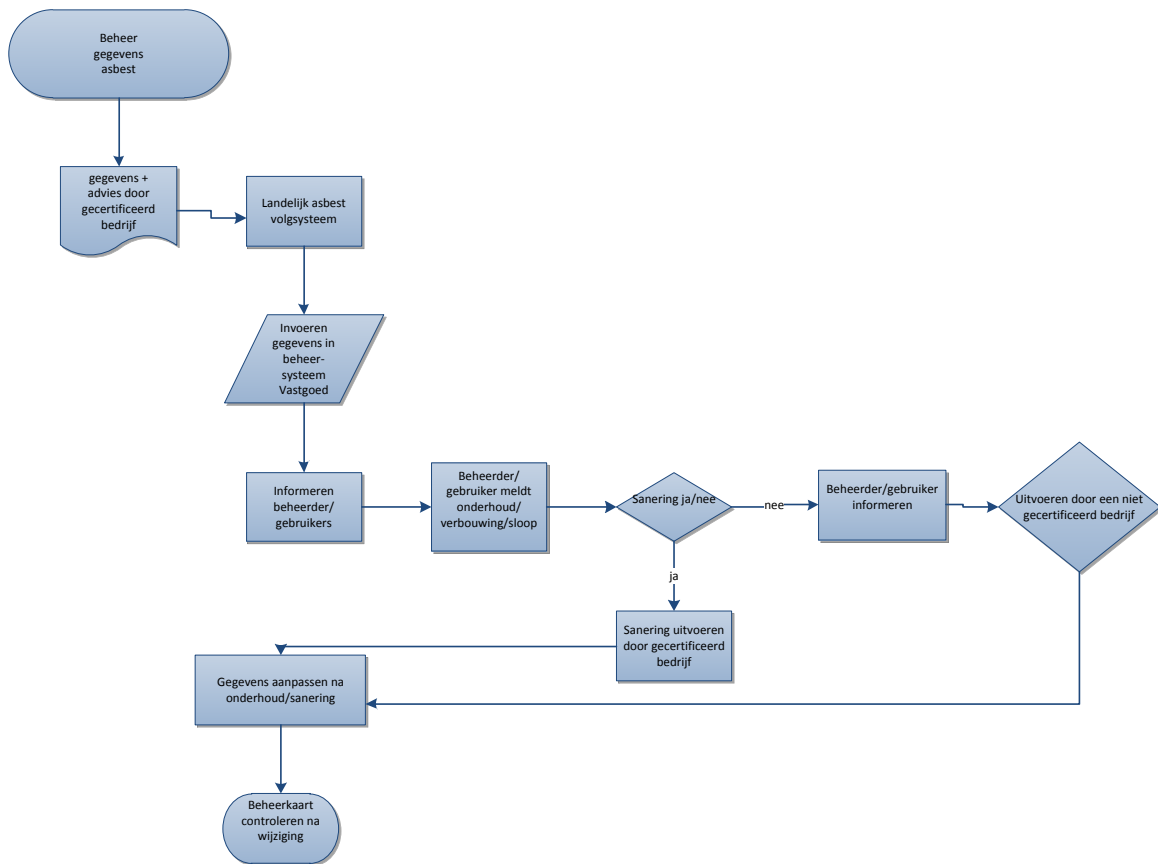
De saneringsstrategie voor asbest welke in het voorliggende beleid wordt voorgesteld geldt voor de gehele vastgoedportefeuille, hieronder vallen ook de schoolgebouwen.

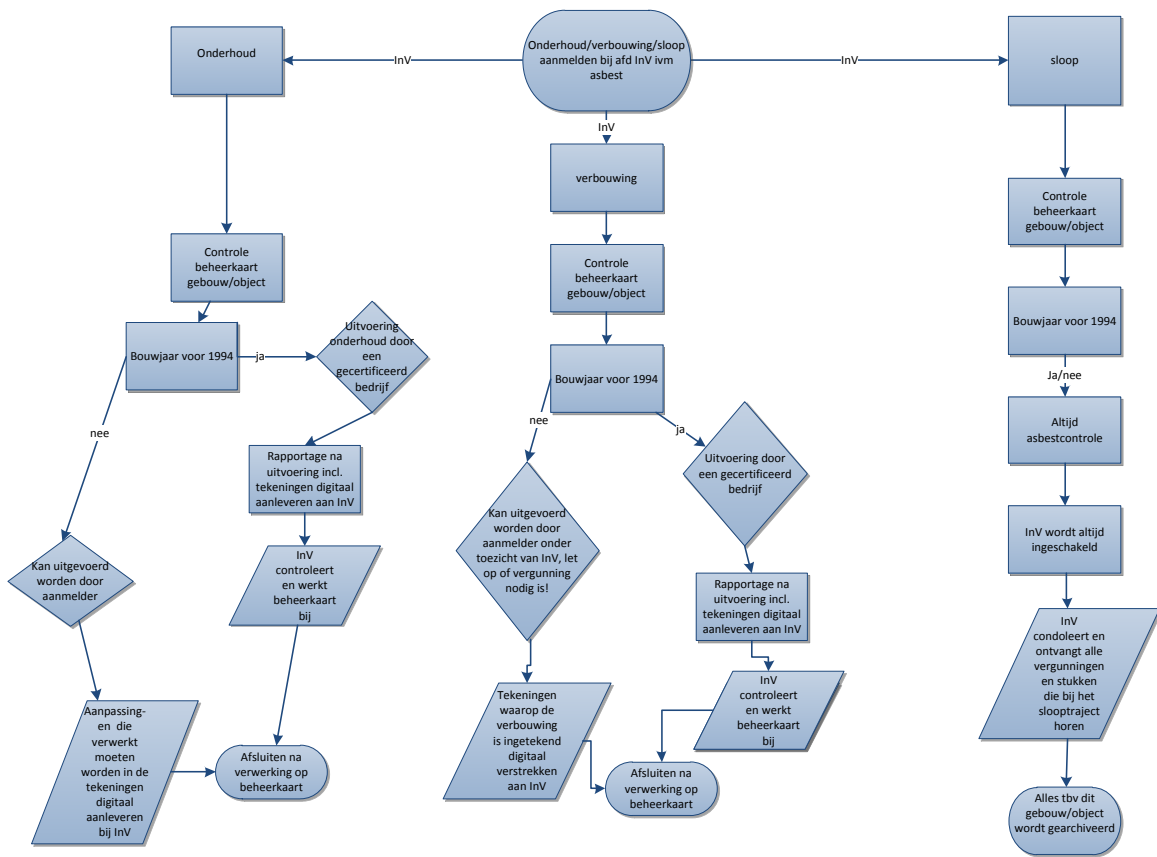
4. Matrix saneringsstrategie

Situatie	Conclusie	Actie	Communicatie
1. Geen asbest aangetroffen	Geen risico	Geén maatregelen noodzakelijk	Betrokkenen informeren over de genomen actie en de uitslag van het onderzoek en de nodige actie die wel of niet wordt genomen
2. Hechtgebonden asbest op locatie, normaal gebruik, geen beperkingen voor woongenot en/of risico's gebruik van het complex	Geen risico	Geen maatregelen noodzakelijk en/of eventueel isoleren. Saneren bij renovatie/sloop.	Betrokkenen informeren over het risico. Waarbij bij normaal gebruik geen risico is. Signalering dmv een vermelding op kaart en/of sticker (ruimte voorbeeld meterkast/cv-ruimte)
3. Hechtgebonden asbest op locatie wat niet direct leidt tot beperking van het woongenot en/of risico's van gebruik van het complex	Laag risico	Geen maatregelen noodzakelijk en/of eventueel isoleren. Saneren bij natuurlijk onderhoudsmoment. Op verzoek van de gebruiker/huurder verwijderen, kosten zijn voor de gebruiker/huurder.	Betrokkenen informeren over het risico. Waarbij bij normaal gebruik geen risico is. Signalering dmv een vermelding op kaart en/of sticker (ruimte voorbeeld meterkast/cv-ruimte)
4. Hechtgebonden asbest op locatie waardoor bij beschadiging risico kan ontstaan	Hoog risico	Onmiddellijke actie: verwijderen/isoleren	Betrokkenen informeren over de sanering en planning daarvan.
5. Losgebonden asbest (niet-hechtgebonden)	Hoog risico	Onmiddellijke actie: verwijderen	Betrokkenen informeren over de sanering en planning daarvan.

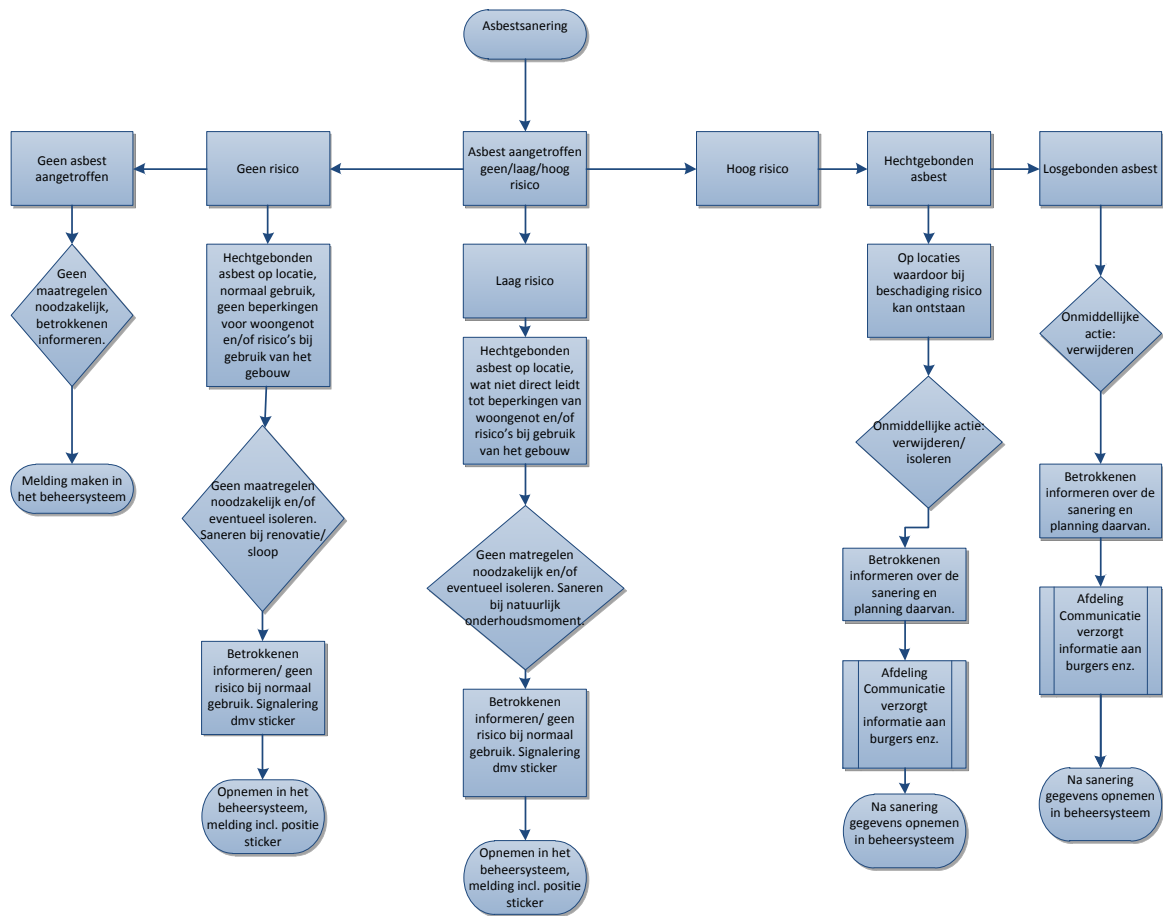
5. Werkprocessen in stroomschema

6. Wet en regelgeving die van toepassing zijn bij asbest

Overzicht asbestregelgeving met vindplaats en Nota van Toelichting.

Hieronder volgt in tabelvorm een overzicht van de belangrijkste asbestregelgeving.

Daarnaast is er nog een groot aantal wetten en regelingen die zijdelings met asbest te maken hebben. De linken op deze pagina verwijzen naar wetten.overheid.nl. Daar vindt u ook de tussentijdse wijzigingen onder de link "wetstechnische informatie". Omwille van de overzichtelijkheid van de overzichten zijn deze hier niet opgenomen.

Naam	Vindplaats staatsbladversie	Datum inwerkingtreding en korte inhoud
Asbestverwijderingsbesluit 2005	Staatsblad 2005 nr 704 metrectificatie	1 maart 2006. Het asbestverwijderingsbesluit bevat regels voor het inventariseren van asbest en het verwijderen van asbest. Lees meer over het besluit onder Overzicht Wet-en regelgeving
Besluit asbestwegen Milieubeheer	Staatsblad 2000 nr 374	25-10-2000. Het Besluit asbestwegen bevat regels over maatregelen die eigenaren van asbestbevattende wegen moeten treffen.
Regeling nadere voorschriften asbestwegen Milieubeheer	Staatscourant 2000 nr 190	24-10-2000. Deze Regeling bevat nadere voorschriften over de toepassing van de NEN 5897 en bepalingen wanneer een asbestbevattende weg toch voorhanden mag worden gehouden.
Productenbesluit asbest	Staatsblad 2005 nr. 6	8-3-2005. Het Productenbesluit bevat het verbod op het in de handel brengen en gebruiken van asbest. Dit verbod geldt zowel voor bedrijven als particulieren.
Productenregeling asbest	Staatscourant 2005 nr. 40	8-3-2005. De Productenregeling bevat regels over de normen waarmee de concentratie asbest in producten moet worden bepaald..
Arbeidsomstandighedenwet		De raamwet Arbeidsomstandigheden
Arbeidsomstandighedenbesluit		Bevat met name in hoofdstuk 4

		vanaf paragraaf 3 voorschriften over asbest.
<u>Arbeidsomstandighedenregeling</u>		
<u>Wijziging AOR in verband met de stelselwijziging</u>		Het wijzigingsbesluit ivm. de stelselwijziging per 1-2-2012.
<u>Staatsblad 2007 nr. 704</u>	<u>Staatsblad 2007 nr. 704</u>	Deze wijziging van het besluit bevat regels voor het inventariseren en verwijderen van asbest.
<u>Circulaire gevolgen (14-10-2011)</u>		Circulaire stelselwijziging arbocertificaten en de gevolgen voor asbest.
<u>Circulaire vragen en antwoorden</u>		Vragen en antwoorden over het nieuwe stelsel van arbocertificaten.
<u>SC 510, 520, 530 en SC540</u>		Dit zijn de certificatieschema's op de website van ascert.
<u>Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen</u>	<u>Stb. 2004, 522</u>	1 januari 2005. Volgens dit besluit moet asbest worden afgevoerd met een begeleidingsbrief. De ontvanger van het asbest moet de ontvangst melden bij het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA). Zie voor meer informatie de website van het <u>LMA</u> .
<u>Bouwbesluit 2012</u>		Het "nieuwe" Bouwbesluit is per 1 april 2012 in werking.
<u>Wijzigingsbesluit op bouwbesluit 2012</u>		Dit "veegbesluit" bevat de wijzigingen naar aanleiding van de inspraak. Met name relevant voor de Nota van Toelichting
<u>Regeling Bouwbesluit 2012</u>		De "nieuwe" Regeling Bouwbesluit is per 1 april 2012 in werking.
<u>Besluit tot inwerkingtreding BB 2012</u>		inwerkingtredingsbesluit BB 2012 met daarin ook het Besluit tot wijziging van de Woningwet
<u>Integrale Nota van Toelichting</u>		Een samenvoeging van de volledige Nota van Toelichting van Bouwbesluit 2012 en veegbesluit.
<u>Infoblad BZK nieuw Bouwbesluit</u>		Een informatieblad van het Ministerie van BZK over het Bouwbesluit 2012.

